

som det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Wille) idag har hentydet til. Det ærede Medlem for Frederiksberg har tidligere udtalt her i Thinget og tilslige i den gule Bog, at man lige saa godt kunde laane Penge til at bygge Fæstninger for, som at bygge Statsjernbaner for, og at det Første ikke mere svækkede Krediten end det Sidste. Noget Eignende er ogsaa sagt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille), men det er to Ting, som efter min Mening paa ingen Maade kunne sammenlignes. Shvovvel jeg skal indrømme, at Banerne ikke bringe stor direkte Fordel, saa er den indirekte desto større; jeg tror, at de gavne Landets Kredit, selv om de kun give 2 pCt., og at den indirekte Fordel derved er mere end de 2 pCt. Naar man taler om at laane Penge til at bygge Fæstninger for, maa man derimod til selve Laanet lægge Renterne, og vil man være meget streng, maa man endog dertil lægge Rentens Renter. Dernæst maa vi ikke glemme, at det ikke alene er selve Anlægget, hvorom der bliver Spørgsmaal, men der udføres ogsaa en aarlig Vedligeholdelse af de store betydelige Anlæg, man tænker paa at bygge for disse Penge. Jeg tror altsaa, at det er en Misforstaaelse, naar man mener, at det ikke vil svække vor Kredit mere at optage et Laan til at bygge Fæstninger for end at optage et Laan til at bygge Jernbaner for. Der er Intet, som mere svækker al Kredit, end det at optage Laan til Forsvarsvæsenet. Jeg skal imidlertid ikke udtale mig videre om det finansielle Spørgsmaal, idet jeg er kommen til det samme Resultat som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen). Jeg indrømmer, at de Tal, jeg har faaet ud, ere lidt forskjellige fra hans, men i det Væsentlige kan jeg henholde mig til, hvad han har sagt, og da jeg tror, at han bedre kan behandle dette Spørgsmaal end jeg, skal jeg ikke videre opholde mig derved. — Det er mærkeligt nok, at der har været Medlemmer her i Salen, som have brugt Dybbøl- og Dannevirkestillingerne som Forsvar for, at de Sagkyndige kunne tage feil, medens andre Medlemmer have anført disse Stillinger som Bevis for, at man skulde tage Hensyn til og følge, hvad de særlige Sagkyndige foreslaa; men jeg tror rigtig nok, at det Sidste holder Stik. Det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Jensen) oplæste jo en Kommissionsbetænkning, hvori det udtales, at Dannevirke var en god Sommerstilling, men ingen Vinterstilling, og vi vide jo Alle, at Dannevirke blev besat om Vinteren. Det ærede Medlem for Randers vil dog ikke sige, at de, der da ledede Forsvaret, vare usagkyndige; men, naar det var en daarlig Vinterstilling, var det jo en Feil af de Sagkyndige, at man besatte den. Dette indrømmede det ærede Medlem forsaavidt ogsaa; men, er det rigtig, kan man se, at de Sagkyndige have taget feil. Selv om de 2 Millioner vare blevne anvendte paa

Dannevirkestillingen, tror jeg dog ikke, der kunde være Læse eller Tale om, at den kunde holdes hverken Vinter eller Sommer, og det ærede Medlem veed altfor godt, at det var umuligt at besætte den lange Linie med det Mandskab, vi havde. Man erindrer altfor godt, at visse Afdelinger i de første Dage af Februar stode paa Allarmpladsen i cirka 5 Dage uden at blive afløste, men desuagtet kunde man ikke besætte hele Stillingen. Det ærede Medlem hentydede til og vilde bevise, at Dannevirke var uheldig som Vinterstilling, idet Tjenden kunde gaa over paa Isen, men efter de tydske Beretninger har Tjenden ikke gjort det; desværre mangler jo endnu den danske Beretning, men efter de tydske Beretninger gif Prinds Frederich Carl over en Pontonbro, som han slog paa 2^{1/2} Lime, og hvorpaa han oversførte 23,000 Mand samme Dag, som den blev slaaet, nemlig den 6te Februar. Jeg tror saaledes, at de Sagkyndige meget godt kunne tage feil. Man kunde vist med større Gaan have anvendt de Midler, der bleve anvendte til Dannevirkestillingen, paa Dybbøl, det vil sige, naar de vare blevne anvendte med større Sagkundskab, thi jeg tror nok, der kan siges meget overfor den tekniske Kundskab, der blev fulgt ved Dybbøl; dog derpaa tør jeg ikke nærmere gaa ind. Jeg skal blot antyde, at jeg ikke forstaar, hvorledes man har kunnet tænke sig, at man vilde kunne holde Dybbøl ret længe, thi man maatte dog forudsæ, at vi vilde blive bestudte langs igjennem vor venstre Fløielinie. Derfor undrer det mig, at man ikke havde tænkt paa enten at faae besættet Galøven Broagerland eller Standsfær paa venstre Fløi stærkere; vi vare for svage til at holde den, fordi vore Standsfær vare for svage. Der staaer her en Sagkyndig (N. P. Jensen) overfor mig, og jeg skal da udtale, at de Sagkyndige dengang vare, jeg vil ikke sige uvidende, men saaledes ukjendte med Datidens Shts, at de tvang de menige Soldater ind i Blokhuse paa Punter, hvor man troede, de vare sikke imod Studene, men vi fik dog ved vort Regiment ikke mindre end 45 Mand Saarede og Døde. Jo, de Sagkyndige kunne rigtig nok tage feil. Jeg siger ikke dette som nogen Bebreidelse, men jeg udtaler det her, fordi man saa ofte hører, at man skal følge dem. Jeg vil ikke sige om disse Standsfær, hvad Lydsfærne sagde — jeg husker ikke, hvilken Dato det var, det blev udtalt — at det var Jøglere, som man byggede i Lufsten, og som man let kunde seie vak; men jeg tror nok, vi kunne være berettigede til at have en Tvivl om, hvorvidt ikke de Sagkyndige kunne tage feil. Det tror jeg, de gjøre med Hensyn til Kjøbenhavns Befæstning; men naar jeg har udtalt mig skarpt overfor Tilhængerne af denne, maa det ikke opfattes som en Bebreidelse. Jeg aner kjender Onhver, som kæmper for sin Overbevisning, og det tror jeg, at de Herrer gjøre; men et Andet er, om det, hvorom de ere overbeviste, er det Rigtige. Jeg yder det ærede Medlem for Frede-